

Bezdroża

travelbook

Gran Canaria

ERGO
HESTIA

Ubezpieczenie
w podróży

Autor: Berenika Wilczyńska

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Aleksander Król

Korekta: Barbara Faron

Redakcja techniczna i skład: MSP Studio Magdalena Suchy-Polańska

Opracowanie kartograficzne: Magdalena Krocak

Źródło danych kartograficznych: OpenStreetMap contributors; www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Projekt okładki: hotmedia

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Autorka wyraża podziękowania dla biura Patronato de Turismo de Gran Canaria.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?begca1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-246-8560-8

Copyright © Helion, 2014

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Gran Canaria

Kup książkę

Poleć książkę

Bezdroza

PRZEŻYCIA, KTÓRYCH TRZEBA DOŚWIADCZYĆ

Wycieczka śladami Guanczów

Na Gran Canaria znajdują się najlepiej zachowane pozostałości po pierwszych mieszkańcach Wysp Kanaryjskich, m.in.: Cueva Pintada (Malowana Jaskinia) w miejscowości Gáldar, Cenobio de Valerón (tajemniczy spichlerz wykuty wysoko w skałach) i liczne domy-jaskinie (*casas cueva*).

Barwny karnawał

Na przełomie lutego i marca Las Palmas zamienia się w stolicę karnawału – ulice wypełniają korowody przebierańców w barwnych strojach, a świętowaniu towarzyszą spektakle, koncerty oraz wybór królowej karnawału.

Smakowite owoce i specjalja kuchni

Trzeba spróbować owoców, najlepiej kupionych na lokalnym targu. Zachwyć się specjalja kanaryjskiej kuchni, np. *papas arrugadas* (małych ziemniaczków gotowanych w soli) z sosem *mojo*, czy rewelacyjnie przyprawione ryby.

Aqualand

Niedaleko wydm Maspalomas znajduje się Aqualand – park wodny, w którym każdy znajdzie idealną dla siebie wodną atrakcję.

Romerías, czyli święta ludowe

Święta religijne na cześć różnych patronów są okazją do tańca i zabawy oraz manifestacji ludowego folkloru. Uczestnicy przebierają się w tradycyjne stroje i biorą udział w gwarnych pochodach i uroczystych procesjach.

Aktywny wypoczynek

Warto wybrać się na turystyczne szlaki prowadzące do bazaltowych monolitów w sercu wyspy, czczonych przez Guanczów – Roque Nublo i Roque Bentayga. Rowerzyści również znajdą tu coś dla siebie – liczne trasy górskie pozwolą na zwiedzanie wyspy w zupełnie inny sposób. Można też zagrać w golfa oraz uprawiać sporty wodne: surfowanie, nurkowanie i wiele innych.

Kup książkę

Poleć książkę

MIASTA I ZABYTKI, KTÓRE TRZEBA ZOBACZYĆ

Białe miasteczka

Na wybrzeżach znajdują się piękne miasteczka: pełne białych domów Agaete i Puerto de las Nieves oraz „mała Wenecja” czyli Puerto de Mogán, gdzie pospacerujemy ulicami wśród urokliwych mostów i kanałów.

Las Palmas – tradycja i nowoczesność

Spacer po zabytkowej dzielnicy La Vegueta – sercu starego miasta Las Palmas – to obowiązkowy punkt zwiedzania wyspy. Warto udać się na największą plażę miejską Wysp Kanaryjskich – Playa de las Canteras.

Imponujące zabytki stolicy

Muzeum Kanaryjskie prezentujące kulturę Guanczów zamieszkujących wyspę przed kolonizacją hiszpańską, Dom Kolumba oraz katedra św. Anny – jeden z pierwszych kościołów na Wyspach Kanaryjskich.

Zabytkowe miasta

Warto zatrzymać się w miastach często omijanych przez turystów – zabytkowym Telde o ponad 600-letniej historii, Arucas z piękną katedrą oraz Agüimes z ładną starówką i ciekawymi rzeźbami.

Kup książkę

Poleć książkę

Dunas de Maspalomas ▲

Prawdziwy skrawek Sahary – park krajo-
brazowy wydmy z białego piasku tuż nad
Atlantykiem.

Park tematyczny Palmitos

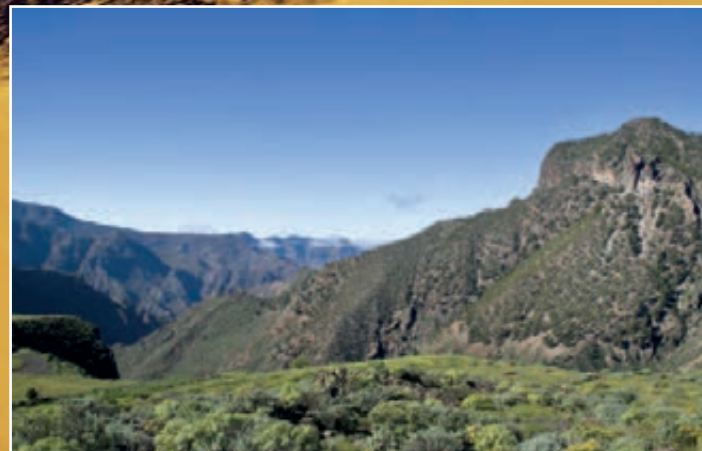
Wśród spalonych słońcem gór utworzono
park botaniczno-zoologiczny, w którym
można zobaczyć różne gatunki roślin i zwi-
erząt, obejrzeć pokazy papug, delfinów czy
ptaków drapieżnych.

**Dreszczyk emocji – niedostępny
zachód**

Wijąca się wśród gór droga GC-200, prowa-
dząca z La Aldea de San Nicolás do Agaete,
to jedna z najbardziej malowniczych tras na
wyspie. Dziewiczy krajobraz, wysokie nawet
na 600 m klify schodzące do oceanu.

**Jardín Canario – ogród botaniczny
z okazami kaktusów** ▲

Największy w Hiszpanii ogród botaniczny
prezentuje m.in. szereg okazów ende-
micznej flory oraz imponujący ogród
kaktusów.

Dziki i górzysty interior ▲

Góry porośnięte sosnami kanaryjskimi, jedne
z najbardziej krętych dróg archipelagu oraz

małe wioski z typową kanaryjską zabudową.
Warto odwiedzić piękny las Pinar de Tama-
daba w okolicach Artenary.

Kup książkę**Poleć książkę****Kup książkę****Poleć książkę**

Krajoznawcze ABC

POŁOŻENIE I RZEŻBA TERENU

Gran Canaria to jedna z 7 głównych wysp tworzących archipelag Wysp Kanaryjskich na Oceanie Atlantyckim będący autonomiczną wspólnotą Królestwa Hiszpanii. Jest oddalona od Półwyspu Iberyjskiego (od Kadyksu na południu Hiszpanii) o około 1250 km i o ponad 1700 km od Madrytu. Geograficznie należy do regionu Makaronezji (Macaronesia). Obejmuje on wyspy pochodzenia wulkanicznego leżące na Atlantyku u wybrzeży Europy i Afryki, charakteryzujące się podobnymi cechami geograficzno-przyrodniczymi. Poza kanaryjskim archipelagiem do Makaronezji należą także: Madera, Azory i Wyspy Zielonego Przylądka. Gran

Canaria zajmuje powierzchnię 1560 km² i jest trzecia pod względem wielkości wśród Wysp Kanaryjskich, za Teneryfą i Fuerteventurą. Wraz z Fuerteventurą i Lanzarote tworzy wschodnią część archipelagu. Spośród 7 głównych wysp najbliższej Gran Canariai położona jest Teneryfa, a najdalej – mała El Hierro, obydwie na zachodzie. Gran Canaria niekiedy określa się mianem *isla redonda* (okrągła wyspa) – jej kształt na mapie przypomina okrąg, z wysuniętym w stronę oceanu cyplem La Isleta.

Wulkaniczne Wyspy Kanaryjskie to jeden z najciekawszych geologicznie rejonów naszej planety. Zachodzące tutaj procesy wulkaniczne, które w ciągu milionów lat ukształtowały archipelag, trwają do dziś. Latem 2011 r. zaczęto odnotowywać erupcje podmorskiego wulkanu u wybrzeży niewielkiej

Gran Canaria w liczbach

Nazwa oryginalna: Gran Canaria

Język urzędowy: hiszpański

Ustrój polityczny: Gran Canaria należy do archipelagu Wysp Kanaryjskich (Islas Canarias) – jednej z 17 wspólnot autonomicznych (*comunidades autónomas*) Królestwa Hiszpanii.

Podział administracyjny: Wyspy Kanaryjskie dzielą się na dwie prowincje: Provincia de Las Palmas (ze stolicą w Las Palmas de Gran Canaria) i Provincia de Santa Cruz de Tenerife (ze stolicą w Santa Cruz de Tenerife). Gran Canaria należy do prowincji Las Palmas, która obejmuje wschodnie wyspy archipelagu (Gran Canaria, Fuerteventura i Los Lobos, Lanzarote i Archipelag Chinijo). Sama wyspa dzieli się na 21 gmin.

Stolica: Las Palmas de Gran Canaria

Powierzchnia całkowita: 1560,1 km²

Długość linii brzegowej: 236,64 km

Liczba ludności: 850 tys. mieszkańców

Gęstość zaludnienia: 545 os./km²

Struktura narodowa: Hiszpanie 97%; inni Europejczycy 1,1% (głównie Niemcy, Włosi i Anglicy), Latynosi 1,2% (głównie Kubańczycy i Kolumbijczycy), Afrykanie 0,5% (głównie Marokańczycy), Azjaci 0,3% (głównie Hindusi i Koreańczycy)

Struktura wyznaniowa: w większości katolicy

Jednostka monetarna: euro (EUR)

Strefa czasowa: GMT (czas uniwersalny); od kwietnia do października GMT+1

Prefiks telefoniczny: +34 (Hiszpania), 928 (Prowincja Las Palmas de Gran Canaria)

◀ Charakterystyczne dla zachodniej Gran Canariai spadające do morza klify

Kup książkę

→ Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

El Hierro – być może pierwszy etap formowania się nowej kanaryjskiej wyspy.

Gran Canaria zaczęła wypiętrzać się ok. 14 mln lat temu na skutek podmorskich erupcji wywołanych najprawdopodobniej ruchami tektonicznymi płyty afrykańskiej. Stosunkowo niedawna aktywność wulkanów w holocenie (ostatnia erupcja miała miejsce ok. 2 tys. lat temu) sprawia, że na Gran Canarii bez trudu możemy wyodrębnić stożki wulkaniczne, np. Montaña de Gáldar. Obecna rzeźba terenu wyspy jest efektem naprzemiennie zachodzących procesów wulkanicznych oraz erozyjnych – jak ogromne siły w nich drzemią, doskonale obrazuje np. park przyrodniczy Tamadaba. Inne charakterystyczne formy terenu to kaldery (np. Caldera de Bandama) oraz szerokie równiny. Wśród skał wulkanicznych na Gran Canarii można spotkać przede wszystkim zasadowe bazalty, fonolity, ale i obojętne trachity.

Znakiem rozpoznawczym Gran Canarii są dwa monolity pochodzenia wulkanicznego w centralnej części wyspy – Roque

Nublo i Roque Bentayga. Cztili je pierwotni mieszkańcy Gran Canarii zwani Guanczami (*Guanches*), a bardziej precyzyjnie – Canarios. Najwyższym szczytem jest Pico de las Nieves (1949 m n.p.m.), który również wznosi się w centrum wyspy. Budowa geologiczna Gran Canarii pozwala podzielić ją wyraźnie na dwie, uformowane w różnych cyklach procesów wulkanicznych, części, a rozdzielająca je „linia” biegnie od doliny Agaete (Valle de Agaete) poprzez góry centralne, na południowy wschód, aż do wąwozów Guayadeque i Tirajana (Barranco de Guayadeque i Barranco de Tirajana). Młodsza, północno-wschodnią część charakteryzuje obecność głębokich wąwozów (*barrancos*), podmorskich formacji wulkanicznych oraz stożków wulkanicznych. Starszy, południowo-zachodni fragment tworzą znacznie bardziej strome masywy górskie, przecinane szerokimi dolinami. Ten podział ma wpływ na zróżnicowanie klimatyczne i krajobrazowe wyspy.

Gran Canaria w większości jest górzysta. Trzeba wziąć to pod uwagę, kalkulując czas przejazdu samochodem, ponieważ poza

głównymi drogami jeździ się stosunkowo wolno. Część wybrzeży łagodnie opada do oceanu (głównie we wschodniej części wyspy), a w wielu miejscach strome klify schodzą ostro do Atlantyku (na zachodzie). Na południowym, wschodnim i północnym wybrzeżu znajdują się plaże o różnorodnym podłożu – z piaskiem czarnym (wulkanicznym), żółtym (kwarcowym) lub kamieniste. Niezwykłym zjawiskiem są wydmy piasku kwarcowego, naniesionego przez wiatry wiejące znad Sahary. Zajmują one powierzchnię ok. 400 ha i rozciągają się wzdłuż miejscowości Maspalomas aż do Atlantyku (Dunas de Maspalomas). Charakterystycznym elementem krajobrazu Gran Canarii są duże sztuczne zbiorniki wody w zachodniej części wyspy. Mimo ich istnienia wyspa wciąż boryka się z problemem niedostatku wody, a znaczna część terenu, zwłaszcza w niższych partiach, zdominowana jest przez suchy krajobraz.

▼ Górzyste tereny wnętrza wyspy. Okolice Antenary

Już kilka wieków temu zakonnik Lesco nazwał Gran Canarię „kontynentem w miniaturze” (*continente en miniatura*), co doskonale oddaje jej zróżnicowanie krajobrazowe. Północ wyspy jest bardziej wilgotna, a więc i bardziej zielona. Znajdziemy tutaj m.in. lasy sosnowe, fragmenty reliktoowego lasu lauowego i strome wybrzeża. Południe jest bardziej suche i najsilniej nasłonecznione, dlatego ulokowana jest tutaj większość kurortów – Playa del Ingés, Maspalomas i Puerto Rico.

KLIMAT

Gran Canaria znajduje się w strefie ciepłego i suchego klimatu podzwrotnikowego. Kombinacja wiatrów pasatowych i oddziaływania zimnego Prądu Kanaryjskiego wpływa na łagodny klimat. Lato jest z reguły rześkie (choć zdarzają się upały przekraczające 30°C), zima zaś jest bardzo ciepła. Temperatury nie

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

są tak wysokie, jak wskazywałoby położenie geograficzne wysp. Średnia roczna temperatura powietrza sięga 22°C, a woda w oceanie ze średnią temperaturą 19–24°C nadaje się do kąpeli przez okrągły rok. Położenie i klimat sprawiają, że wypastanowi doskonałą bazę do uprawiania sportów wodnych.

Wyspa z racji dużych różnic wysokości cechuje się znaczną różnorodnością klimatyczną. Przykładowo zimą najwyższe szczyty gór centralnych mogą być ośnieżone, a na południowym wybrzeżu temperatura nieraz dochodzi do ok. 20°C.

Bardzo duży wpływ na warunki klimatyczne panujące na archipelagu, mają wiatry pasatowe wywołane przez Wyż Azorski. Dzielią się one na wiejące niżej wiatry wilgotne (od poziomu morza do ok. 1500 m n.p.m.) oraz wiejące wyżej wiatry ciepłe i suche, powodując zjawisko inwersji termicznej. Oznacza to, że im wyżej, tym

temperatura powietrza wzrasta i jest ono bardziej suche. Wilgotne wiatry wiejące niżej, gdy napotykają przeszkodę w postaci gór, zaczynają wędrować wyżej, gdzie są hamowane przez suche pasaty. Efektem są typowe dla północnych stoków gór tzw. morza chmur (*mar de nubes*) – gęste warstwy obłoków, które formują się zwykle na wysokości 700–1500 m n.p.m. Bezpośrednim skutkiem występowania morza chmur jest tzw. deszcz horyzontalny (*llovería horizontal*). Polega on na nagromadzeniu wilgoci w określonych rejonach. Objawia się to gęstą mgłą, a niekiedy też skraplaniem pary wodnej na liściach drzew, jednak bez tradycyjnego deszczu. Deszcz horyzontalny powoduje różnice w wegetacji roślin na przeciwległych stokach gór. Wyższy poziom wilgoci wpływa na bujniejszą wegetację na stokach północnych, a w zależności od wysokości nad poziomem morza

kształtują się różne piętra roślinności. Wyraźne różnice mikroklimatów można zauważyć tutaj nawet między niezbyt oddalonymi od siebie punktami.

Na Gran Canarii deszcze padają głównie na północy i w środkowej części wyspy, a w najwyższych górach zdarzają się także opady śniegu. Na południu słońce świeci niemal przez cały rok dzięki barierze, jaką tworzą centralnie położone góry, zatrzymujące chmury. Zimą, gdy na północy i w centrum jest chłodniej, na południu zazwyczaj można kąpać się w oceanie.

Największe opady na wyspie przypadają na okres od listopada do lutego, ich roczna suma wynosi około 300 mm, jednak zróżnicowanie jest ogromne, np. na północy mogą sięgać 800 mm, a na południowym wybrzeżu nie przekraczają 100 mm (w Polsce jest to ok. 600 mm).

▼ Pustynne tereny południa wyspy – okolice Maspalomas

Sporadycznie na Gran Canarię docierają gwałtowne burze i huragany atlantyckie powodujące znaczne zniszczenia. Z kolei latem może zdarzyć się tzw. *calima* – napływ fal upalnego powietrza niosącego pył z Sahary i zaburzającego widoczność. Zjawisko to jest tutaj potocznie nazywane „południową pogodą” (*tiempo sur*). W okresach największej suszy istnieje poważne zagrożenie pożarami lasów.

Na Gran Canarii rzeki praktycznie nie istnieją – są tylko okresowe i wysychają latem, a nieprzepuszczalne gleby utrudniają naturalne gromadzenie wody deszczowej. Ludność korzysta więc ze specjalnych zbiorników i studni, zatrzymujących słodką wodę. Pomimo tych działań wyspa boryka się jednak z okresowymi niedostatkami wody, dlatego należy zwrócić uwagę, aby zawsze korzystać z niej w sposób racjonalny.

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Gran Canaria

- Barokowa architektura
- Słoneczne plaże i kąpiele w oceanie
- Lasy laurowe, palmy i kaktusy
- Wycieczki w góry
- Parki rozrywki

fol. na okładce: Shutterstock.com

Gran Canaria – nietrudno ulec urokowi wyspy, od której pochodzi nazwa całego archipelagu. Jest na niej tak wiele atrakcji, że każdego może uwieść czymś innym. Jednych oczaruje niezwykłymi krajobrazami, innych pięknymi plażami, jeszcze innych ekscytującymi wyprawami w wulkaniczny masyw górski. Tego samego dnia można spacerować ponad chmurami i zachwycać się podwodnym życiem, obserwować delfiny i wziąć udział w ulicznej fiescie. Trudno wyobrazić sobie lepsze miejsce na wakacyjny odpoczynek!

 travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne ułatwią zaplanowanie podróży. Przewodnik uzupełniają czytelne mapy, starannie dobrane zdjęcia i liczne ramki z ciekawostkami. Wszystko to w połączeniu z poręcznym formatem i atrakcyjną szatą graficzną sprawia, że Travelbook to najlepszy wybór dla ciekawych świata.

 Bezdroża
Przewodniki Ludzi Ciekawych

Sprawdź najnowsze promocje:

• <http://bezdroza.pl/promocje>

Przewodniki najchętniej czytane:

• <http://bezdroza.pl/bestsellery>

Zamów informator podróżniczy:

• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl

<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-246-8560-8

9 788324 685608 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Nr katalogowy: 15875

 Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

 Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
 0 601 339900